

MŮJ NOVOZÉLANDSKÝ DENÍK

Iveta Clarke se se svým mužem vydala na Nový Zéland, aby si dopřáli velkou, tříměsíční dávku dobrodružství. To největší dobrodružství však nakonec mělo jinou podobu, než čekali: naučili se dívat na svět kolem sebe s úžasem a zvědavostí.

TEXT: IVETA CLARKE

Potřebujeme nový impulz!“ prohlásil můj muž na konci naší víkendové rozpravy o tom, jak naložit s další etapou našeho manželství. Mluví o té etapě, kdy se dospělé děti odstěhují z domova, kdy prožíváte druhou, časově méně náročnou kariéru, jste jakžtakž zdraví a ještě při síle a do života se vám vkrádá podezřelá a podivně prázdná pohoda hraničící se zaběhlou rutinou. Tahle věta otevřela prostor k diskusi o tom, co vlastně považujeme za dostatečnou injekci energie, která dodá našim životům potřebný nový šmrnc a šťávu. Nebudu vás na-

DOLE, V HLOUBCE PŘED MAJÁKEM, SE POTKÁVAJÍ DVĚ MOŘE.

pínat. Rozhodli jsme se, že odjedeme sami dva někam na druhý konec světa. Dopřejeme si několikaměsíční dávku dobrodružství, poznáme nové lidi, zažijeme nové věci a kdoví, možná tam budeme moci být i užitelní. A když už je řeč o druhém konci světa, zkuste si pootočit glóbusem o 180 stupňů. Tam, v ploše modrého oceánu, leží osamocený Nový Zéland.

ZÁŽITKY SE NEZAŘIZUJÍ, ZÁŽITKY SE STANOU

„Co tam vlastně hledáte?“ ptají se mě kamarádi i rodina poté, co všem sděluji náš záměr. Inu, těžko říci.

Po dlouhém přesýpání myšlenek o potřebném a žádoucím cíli můj mozek destiluje to správné slovní spojení: společné zážitky. Teď, s odstupem doby, se nad tou definicí trochu usmívám, protože už vím, že zážitek je vlastně naše hluboká otevřenost k externím impulzům a vědomý otisk situací, pocitů a setkání, který nasycuje naši toužící duši. Zážitek nezařídí externí prostředí, zážitek si dovolíme mít. Dovolíme, aby se nám stal. A tak jsem na druhé straně světa nakonec objevila zázrak prožívání všedního dne optikou úžasu, zvědavosti a nadšení ze setkání s přírodou, živly, lidmi i zvířaty. Když se totiž dobře díváte, zážitek čeká doslova na každém kroku...

MUŽSKÉ MOŘE A ŽENSKÝ OCEÁN

Konečně jsme zde. Posvátná špička Severního ostrova. Vydáváme se z kopce po úzké stezce, která nabízí dechberoucí pohled do okolní krajiny. Po naší levici, na západní straně, vidíme divoké pobřeží Tasmanova moře. Bílé duny a hustý zelený tropický porost kontrastují kýčovitě s jeho tmavě modrou hladinou. Vpravo, na východě, se kopec svažuje dolů, sráz je porostlý zakrslými keři a přes kamenné útesy ústí do nablýskaného Pacifiku. Na linii horizontu, na útesu před námi se tyčí bílá budova majáku. Nevím, jak přesně popsat, co se v člověku odehraje, když se před vámi otevře ten pohled. V hloubce před majákem se potkávají dvě moře. Podle maorské

Maorové, původní polynéští obyvatelé Nového Zélandu, se dokázali začlenit do společnosti bílých a přitom si uchovat svoji tvář.

Na Novém Zélandu vás čekají dlouhé, často liduprázdné pláže, průzračná moře i překrásná příroda.

legendy se Tasmanovo moře – mužská energie – setkává s vodami Pacifiku – ženskou energií, aby vytvářely nový život. Odtud odcházejí duše zemřelých do země předků, zde se loučí s dosavadním světem živých, klesají pod hladinu a vydávají se na dalekou cestu domů. Posvátnost místa vás obklopí, prostoupí a zcela pohltí. Obrovská masa vody kolem žije vlastní energií a mísí se v neustálém pohybu.

Stojím tam a najednou vím, že tohle je samý konec světa. Po tváři mi stékají slzy a cítím někde uvnitř, přímo uprostřed svého těla, hlubokou pokoru.

TVÁŘÍ V TVÁŘ, NOS NA NOS

Sedm mladých, mírně obézních Maorů vbíhá do prostanství před typickou maorskou stavbou zvanou whare runanga. Jsou oblečení velmi střídme, v rouš-

kách z bambusu a palmového listí. Ženy mají přes rameno sepnutý kožich. Na silných krcích se jim na šňůrách houpají těžké šperky ze zeleného kame- ne, v rukou nástroje, které nahánějí strach – palice a oštěpy, vše krásně vyřezané a zdobené perletí. Obličej i paže mají pokryté kruhovým a spirálovitým tetováním. Jejich úvodní ceremoniál, haka, je emoční divadlo, jež nemá obdoby v žádném lidovém projevu, který jsem kdy viděla. Halekají z plných plic v sdíleném rytmu, dupají nohama, koulejí divoce očima v přímém pohledu někam skrze nás a vyplazují jazyky až někam ke klíční kosti. Jejich náčelník si vybírá mého muže jako zástupce naší bělošské skupiny. Oba muži udělají několik kroků k sobě a téměř si dýchají vzájemně do obličeje. Můj muž pak trochu ustoupí a beze slova položí před Maora na zem zelenou snítku kapradiny. Jako na povel celá skupina válečníků pochvalně zamručí. Můj muž i náčelník dál stojí tváří v tvář. Jejich oblečení i rozdílnost výra-

ÚVODNÍ CEREMONIÁL, HAKA JE EMOČNÍ DIVADLO, JEŽ NEMÁ OBDOBY.

zů navzájem silně kontrastují. K mému údivu se můj muž pak nadechne, udělá krůček vpřed a začne mluvit svým hlubokým klidným hlasem. Ujišťuje náčelníka, že přicházíme se zvědavostí a pokorou. Chceme pochopit jejich způsob. Chceme mír. To zneužívané slovo peace má na všechny kolem magický vliv. Najednou všichni ztichnou, vše je jakoby měkčí a plné klidu. Oba muži se na sebe beze slova ještě chvílku dívají. Pak udělají krok. A ještě jeden. Teď stojí těsně u sebe, jako by se chtěli obejmout. Místo toho jen nakloní hlavy k sobě a dotknou se vzájemně čelem. Při tom pohybu si hledí do očí. A pak spojí svoje nosy, a aniž by přerušili oční kontakt, oba hlasitě vydechnou. Stojím jen dva metry od nich a pozoruji celou scénu jako přes zpomalenou kameru. Cítím, jak mě mrazí a jak skupina turistů za mnou zatajila dech. Je to okamžik nedýchání a pak společného výdechu. Je to to nejintimnější a nejmírumilovnější gesto, jakého jsem kdy byla svědkem mezi dvěma muži.

MÁ MLADOU DUŠI

Chci teď psát o svém muži. Za posledních pár týdnů máme tisíc příležitostí spolu jinak mluvit, být a žít. Užíváme si každý okamžik stonásobně a vzájemně se překvapujeme. Jako v ten moment, kdy on vezme ro-

**ZA POSLEDNÍ
TÝDNY JSME
MĚLI TISÍC
MOŽNOSTÍ
SPOLU JINAK
MLUVIT,
BÝT A ŽÍT.**

Kerri smaží ryby, které uloví její manžel Walter. Ten patří ke třetí generaci rybářů a na moře vyjíždí už přes padesát let. V jejich městečku žije celoročně 28 lidí.

zeklanou suchou větev, položí si ji na temeno hlavy a ohnutý se začne šourat pod oknem našeho obytného fordu, kde já zrovna vařím oběd. Čeká, kdy začnu ječet, že se mi pod oknem prochází dvanáctérák. Nemůžu pochopit, kam chodí na ty dětinské nápady, ve svých letech, ale to je celý on. Má mladou duši. Na všem najde něco pozitivního. Vaří snídaně, myje nádobí, řídí bravurně po všech cestách a stará se o auto - náš dům a hrad, i o mě - třeba nevyslovené - potřeby. A při tom všem nikdy neopomene ocenit každý vklad, který do koktejlu téhle naší zkušenosti přináším já. Jo, máme i napjaté momenty, a že jich pár bylo, v tomhle našem obytném prostoru 3 x 4 metry, kde spolu trávíme každou vteřinu už celých šedesát dní. Učíme se ale oba pochopit, že s našimi náladovými blues téměř nikdy nemá co dělat ten druhý, a že je to jen figura toho druhého, kterou využijeme jako cestičku z naší vlastní mizérie. Takže teď připíjím svému muži, který rozkvétá a zraje touhle zkušeností, a já, inspirovaná jeho příkladem, si dovoluji nechat leccos plavat, nebrat se tak vážně a cítit se šťastná, hravá a mladá na duši. Na tvoje zdraví, kámo!

„VON JE CHYTÁ, JÁ JE SMAŽIM.“

Waikawa na mapě vypadá důležitě. Ve skutečnosti je to ale jen pár rybářských domků, kostelík a oprýskaný přívěs zaparkovaný na náměstí. Jde o místní atrakci - zde se prodává smažená ryba a hranolky takové kvality, že je nepřehlédli ani v průvodci Lonely Planet. Navzdory publicitě tu není živáčka. Majitelka přívěsu očividně sází na jednoduchost. Několik komerčních fritéz, oprýskaná lednice, dva vařiče, rychlovarná konvice a moderní stroj na výrobu ovocné zmrzliny. Jmenuje se Kerri, a zatímco nám připravuje naši rybu a brambůrky, dáváme se do řeči. Jsem zvědavá a zasypávám ji otázkami. Kerri se nebrání a očividně vítá příležitost ke konverzaci. Má dlou-

**„VE MĚSTEČKU ŽIJE CELOROČNĚ JEN 28 LIDÍ.
„ALE JE TO TU SKVĚLÉ, POŘÁD JE CO DĚLAT.“**

hé, špatně obarvené světlé vlasy s tmavými odrosty a na sobě černé legíny a vytaháný svetr. Vybledlá jizva na její tváři prozrazuje dávné zranění. Jak se ale usměje, jako by ji zahalila aura přívětivosti a světla. Její uvolněný přístup k životu je na první pohled zřetelný. Její muž Walter je komerční rybář třetí generace. Je teď spolu se svým bratrem někde venku na neklidném moři. Kluci se zde učí rybařit od svých otců, ale jde o to, si pořídit vlastní loď, osamostatnit se a vydělávat tak na vlastní živobytí. „Walter už rybaří přes padesát let,“ sděluje mi Kerri pyšně. Ne, ona s ním na moře nejedí, svěřuje se mi, zvrací totiž na houpavých vlnách a v prudkém větru jako o závod. „Neumím si představit, že by dělal něco jiného,“ křičí na mě Kerri od rozpáleného oleje. „Von je chytá, já je smažim...“ dodá prostě s typickým místním přízvukem. Kerri pracuje jenom tehdy, když jsou ve městě nějakí lidé, což je většinou jenom v létě. „Je to prima,“ pokrčí rameny, „mám tak pět měsíců v roce volno...“ Ve městečku žije celoročně jen 28 lidí. „Ale je to tu skvělé, vůbec se nenudíme a pořád je co dělat.“ Kerri pokyne hlavou směrem ke dvěma dělní-

kům, kteří kousek odtud opravují kabel elektrického vedení. „Kluci, svačina!“ zve je a podává mi pro ně přes okénko přívěsu dva balíčky rybích sendvičů. Pak zabalí do novinového papíru náš oběd: dvě běloučkové, křehké, dozlatova osmažené ryby a horu slaných hranolků. Zatímco jíme, pozoruji po očku, jak zavírá přívěs: vypadá to, že je po dopolední špičce. Pak vyvěsí na dveře ručně psanou cedulku s nápisem „Otevřu zase ve 4.30“. Jenom já vím, že tentokrát nejde domů, ale že uvnitř, v útrokách přívěsu, čistí fritézu a že to je džob, který absolutně nesnáší, ale někdo to sakra udělat musí, no ne? Ukusuji rybu a užívám si svou dnešní životní lekci. Totiž že je dobré rozdělit si práci (...von je chytá, já je smažim...), že je smysluplné pokračovat v rodinné tradici a učit se od svých otců a taky že mít volno je součástí života.

ZÁŽITEK NESPOUTANOSTI

Ležím na pláži a poslouchám svou oblíbenou hudbu přes sňůru mrňavých sluchátek. A najednou se to stane. Je mi do tance. Neviditelná síla rytmu mě zvedá z písku. Udělám pár kroků po neposkvrněné a li-

inzerce A151005817

FUNGUJE TO!
Kurz angličtiny na Novém Zélandu
je nezapomenutelný zážitek

NELSON, NOVÝ ZÉLAND
HORY, PLÁŽE, VINICE
4 TÝDNY OD 18 770 Kč!

AKCE

INTACT jazykové kurzy v zahraničí

www.intact.cz

TEL:
800 555 700

25 LET
TRADICE

13
JAZYKŮ

40
ZEMÍ

FOTO: PROFIMEDIA.CZ, SHUTTERSTOCK.COM, ARCHIV AUTORKY

Křik mořských ptáků vás provází po celém pobřeží.

ZPÍVÁM. KŘIČÍM Z PLNÝCH PLIC. ÁÁCH. CÍTÍM SE TAK NESPOUTANÁ, NEKONEČNÁ.

duprázdné pláži, ale pak už nelze odolat. Nohy se mi začnou zvedat do výšky a tělo se přidává ke spontánnímu holčičímu tanci. Veškerá svoboda okolního světa je v tom pohybu. Moje srdce překypuje steskem a vděčností ke všem, co mám ráda a co jsou teď, v tenhle vánoční čas, od nás tak daleko. Hudba proudící do mé hlavy mě vede až ke kořenům vzpomínek, a moje duše tančí v rytmu mých nohou, točím se dokola v tom pomalém, svobodném a šťastném tanci. A pak přidám hlas. Zpívám. Křičím z plných plic. Áách. Cítím se tak nespoutaná, nekonečná. Moře přede mnou nereaguje, ale já vím proč. Tenhle koncept nespoutanosti a nekonečnosti je mu totiž vlastní. To já jsem ta, pro kterou je tenhle prožitek vzácný. Jsem teď a tady, a cítím svobodu a lásku – na téhle poslední pláži západního pobřeží Nového Zélandu.

P. S.: Ptáte se, co jsme tedy na naší cestě objevili? Zjistili jsme, že když je člověk hodně, ale hodně daleko od domova, má možnost se podívat na svůj život z jiné perspektivy. Ta pak ukáže, jak je důležité nejen poznat, kam lze vstoupit v dalekém neznámém světě, ale vidět i to, co opouštíme ve světě nám blízkém. ■

inzerce A151006342 ▼

FOTO: PROFIMEDIA.CZ, SHUTTERSTOCK.COM, ARCHIV AUTORKY